

DOSSIER DE DICTATS

Nom i cognoms: _____

DiCTAT 1 (dièresi i diftong)

La Lluïsa i els delinqüents de Suïssa

Feia uns quants dies que la Lluïsa Cloïssa tenia una qüestió pendent que no la deixava viure tranquil·la. La qüestió era la següent:

Mentre en Raül Reïna, el seu marit, treballava al torn diürn d'una fàbrica de xocolata suïssa i ella s'estava a casa i feia les feines de la llar, sola o bé amb la seva veïna, l'Eloïsa Saüquer, que venia sovint a fer petar la xerrada perquè gairebé mai no tenia res a fer, va rebre una trucada misteriosa. La trucada es va repetir uns quants dies i sempre era la mateixa, començava amb un brogit immens que li eixordava l'oïda, continuava amb un xiulet penetrant i empipador.

DiCTAT 2 (dièresi i diftong)

Després se sentia una veu llunyana amb un fort accent estranger que deïa el següent: "Senyora, no s'amoïni, no s'espanti, si fa allò que nosaltres li diem no li passarà absolutament res; ara bé, si no ho fa, provocarà la seva ruïna i la del seu marit. No li demanem cap heroïcitat, però no podem permetre cap mena de traïció. El dia tres a la tarda, exactament a les cinc de la tarda, vagi sola al parc de l'Oreneta amb un sarró ple de verdures de tota mena i joies per valor de tres milions de pessetes, amagades sota les verdures. Un home gran, amb una boïna, l'hi prendrà d'una estrebada".

DiCTAT 3 (p/b, t/d, c/g)

No entenc per què ell no se'n fa càrrec. Potser ja és massa tard, potser la meua actitud l'ha desconcertat. Jo aprenc amb lentitud, però tinc set de coses noves i per això prenc tot allò que la vida m'ofereix. Ell no sap que rep de mi tanta admiració perquè la hi dono amb quietud, sense fer gaires escarafalls. Tanmateix reconec que el nostre amor ja no és sòlid sinó àcid.

Ell és cada vegada més calb i més esquerp. La seva absència absurda, obscura, m'omple de solitud i em fa difícil subsistir. Ja no tinc salut i el fred s'apodera del meu ànim covard.

DiCTAT 4 (p/b, t/d, c/g)

Era un home que tenia un geni més fort que una patata crua. Per menys de cinc cèntims li pujava la sang al cap i s'enfurismava d'una mala manera. I això que en temps de calma semblava un home com qualsevol altre: ni alt ni baix, ni gras ni sec, ni savi ni ruc. Però quan li pujava la mosca al nas, ai!, era una tempesta de llamps i trons amb cames. Llavors tot ho feia anar en doina: el que era a dalt anava a baix, i el que era a baix anava a les Quimbambes. Mentrestant tots els qui eren per allà al volt desapareixien en el temps just de fer un badall.

DiCTAT 5 (r, rr)

Abans de sortir, la mare i la tieta Pilar els havien dit que anessin amb compte, que hi havia molts perills, a la muntanya. Tots dos germans estaven decidits a arribar fins al monestir preromànic, malgrat la dificultat de la travessa.

El pare, en Xavier Ferrer, sabater del poble i expert en excursions de feia molt de temps, no els podia acompanyar perquè havia tingut un atac de pedra i s'estava al llit amb una bossa d'aigua calenta per a rebre escalfor a la zona afectada. En Roger, el germà gran, era a la ciutat fent un curset de comptabilitat i, és clar, no anava amb ells.

DiCTAT 6 (r, rr)

No hi feia res, però, ja que tots dos germans tenien molts ànims i estaven disposats a caminar de valent, sense témer cap entrebanc seriós. El més gran dels dos germans excursionistes, en Melcior, de deu anys, havia estudiat amb detall el camí i no tenia cap dubte.

De seguida es van trobar a l'alzinar de les Bruixes, dit d'aquesta manera per una llegenda que considerava aquest alzinar el lloc de reunió de les bruixes de la contrada. En Medir, el petit, va passar el bosc amb la temença d'una desgràcia i per aquest motiu es va agafar de la mà del seu germà.

DiCTAT 7 (m, n, ny)

Resulta xocant, en conseqüència, que si els "ciutadans" experimentaven una tal ansietat de pau campestre, no fessin mai res per aconseguir-la: per residenciar-s'hi.

I és que, en realitat, ningú, cap home de ciutat, ni el poeta més ingenu, no ha acabat de convèncer-se que la vida de camperols fos una Arcàdia permanent i delicada. Tothom ha estat conscient de la dosi de fantasia o de miratge que involuntàriament hi posava. I encara, hi ha moltes "possibilitats" de viure al camp, no totes elles iguals en seducció poètica.

DICTAT 8 (m, n, ny)

L'edat d'or

Va llevar-se emmurriat, amb el geni de través, i començà a regirar tota l'habitació. Obria calaixos i armaris, rebotia la roba per terra i de sobte es va posar de quatre grapes, per mirar sota els mobles. La seva dona, del llit estant, amb les mans al clatell, se'l mirava amb un somriure mofeta i l'aire de deixar-lo fer. "Si trenques res", pensava, "ja em sentiràs". Al cap d'una bona estona, li preguntà:

— Què et passa, ara? Què tens?

— He perdut la memòria i no la trobo enlloc! —va respondre ell amb un rebuf.

La dona va esbatanar els ulls, alçà els braços com si clamés al cel i enrigidí tots els músculs de la cara, per expressar la infinita paciència d'aquest món.

DICTAT 9 (a/e àtones)

Febre

Amb veu adolorida, el nen crida la mare, que hi va corrents i, només de posar-li la mà al front, s'adona que bull. El nen té els ulls com brases. La mare s'afanya a buscar, a la farmaciola, els supositoris antitèrmics. Li'n posa un i, com que la febre no minva, busca el telèfon del metge; però mira el rellotge i recorda que fins a les deu no obre la consulta. Si li trucava a casa, a les vuit, per una cosa que, segurament, deu ser una grip i prou, el metge faria mala cara. Li trucarà bon punt obri la consulta. El pare de la criatura acaba de sortir, fa un quart, cap a la feina. Li telefonarà, més tard, per dir-li-ho. Mentrestant, li prendrà exactament la temperatura.

DICTAT 10 (o/u àtones)

La parla humana difereix de les accions animals que són senyals, fins de les que usen la veu, per la seva diferenciació més gran. Els gossos, per exemple, no fan sinó dues o tres menes de soroll, posem que lladren, udolen i gemeguen: un gos no pot moure un altre gos sinó mitjançant aquests pocs senyals distints. Els lloros poden fer sorolls molt variats, però no sembla pas que reaccionin de manera diferent a sorolls diferents. L'home fa sorolls vocals de moltes menes, i fa ús de la varietat: sota certs tipus d'estímul produeix certs sons vocals, i els altres homes, quan escolten aquells sons, executen la reacció apropiada. Dit concisament, dins de la parla humana, sons diferents tenen sentits diferents.

DICTAT 11 (hac)

Temps era temps per a la major part dels habitants i com si fos ahir per a les víctimes, hi va haver una sèrie de crims horrorosos al poble, tots vora de l'hort dit de l'Honor.

Heus aquí la història dels fets: una nit dels primers dies d'hivern, l'hereu de ca n'Hostalric passejava, després d'haver exhaurit el temps lliure en la descripció d'hipòtesis sobre la felicitat del gènere humà amb un amic seu, quan va ensopegar amb un objecte obscur amagat que semblava sortir d'entre els matolls propers al camí. Curiós de mena, va voler esbrinar la condició de l'objecte i va trobar-se amb l'espectacle esglaiador d'un home mort. Va entendre que es tractava d'un homicidi, perquè l'home apareixia amb un ham de pesca travessant-li la galta esquerra i altres signes de violència.

DICTAT 12 (I, II, I-I)

Els pares no tenen ni una mil·lèsima part de raó. Perquè ho veieu, us faré el meu autoretrat. Jo sóc un bon noi. No caic en la temptació d'agafar diners en metàl·lic, ni m'emmerdo en baralles de col·legues, ni llogo pel·lícules "porno", ni faig atemptats...

Però ells no en tenen prou amb això! Pretenen que tot ho sol·liciti amb educació, que col·labori sempre, que assisteixi a col·loquis avorrits, que escolti simfonies, que no empaiti l'Emma, aquella tia estel·lar de la classe dels grans... No trobeu que en fan un gra massa?

Encara que, de fet, ja sé que sóc una nul·litat. Si em convidessin a canviar amb alegria i sense esbrincades, encara podria millorar i tot seria pau i tranquil·litat!

DICTAT 13 (z, s, ss, c, ç, sc)

La zebra del zoològic té un zero de geografia

La senyora Rosa Camarasa i Manises és la professora de geografia del zoològic i està molt empipada amb els seus alumnes. Ja no sap què fer perquè siguin més disciplinats i, sobretot, perquè estudiïn.

I això que ella sempre hi ha posat molt de zel, en això. De sempre ha considerat que la seva feina era molt exigent i que de la mateixa manera que ella es passava hores i hores preparant les classes, corregint els quaderns, mirant de fer més atractiva la geografia, també havia d'exigir dels seus alumnes el mateix entusiasme.

DICTAT 14 (z, s, ss, c, ç, sc)

— Nazària, fes el favor d'endinsar-te en l'explicació de l'Àfrica que hem fet aquests dies —va dir a una zebra que no parava quieta ni un moment.

— No en vull saber res, de l'Àfrica, jo —va respondre, impertinent, la zebra Nazària, mentre etzibava una guitza al lleó Bizantí.

La senyoreta restà astorada: no se'n sabia avenir, de tanta impertinència. Quan encara estava fent oh! i ah! d'indignació per aquella mala conducta es va sentir un xiscle molt intens.

Resultava que l'elefant Azaries enfonsava una de les potes a la panxa del mico Nicasi i aquest, enfellonit per la lesió, mossegava la cua del seu company atacant.

DICTAT 15 (j/g, tg/tig, x/ix, tx/tg)

Vaig ser molt feliç en aquell viatge. Recordo que teníem el projecte de fer el recorregut en quatre cotxes i de portar l'equipatge més imprescindible.

El meu primer festeig, el meu primer enuig seriós, el meu primer mareig important, tot va succeir en aquell viatge. L'únic problema important va ser que en Gerard va adjudicar-me en Jeremies i la Gertrudis com a companys de cotxe; però aviat vaig desfer-me d'aquells mamarratxos!

DICTAT 16 (j/g, tg/tig, x/ix, tx/tg)

Vaig engegar-los a passeig i vaig deixar-los tirats a la carretera perquè es van passar molt i no em mereixen cap respecte.

Al vespre, després d'una dutxa, una mica de xampany i una estona de regateig amb la Joana, vaig arreglar-ho per anar amb en Jesús i la Gemma, que són gent "catxonda" que t'ajuda i no et punxa contínuament, ni pretén donar una imatge falsejada.